

Orientering af Folketingets Europaudvalg

23.02.2012

Europæisk semester: Proceduren for makroøkonomiske ubalancer - scoreboard-rapporten, herunder om Danmark

Baggrund

EU-landene vedtog i 2011 en reform af det økonomiske samarbejde i EU (den såkaldte "six-pack"), herunder en styrkelse af de finanspolitiske regler i Stabilitets- og Vækstpagten, *et nyt samarbejde om makroøkonomiske ubalancer* samt et direktiv om nationale budgetmæssige rammer. Reformen, der er trådt i kraft ultimo 2011, indeholder bl.a. en ny makroubalanceprocedure, som skal implementeres første gang i 2012 som led i det europæiske semester.

Denne mere systematiske makroøkonomiske overvågning operationaliseres via en varslingsmekanisme med et 'scoreboard' bestående af et begrænset antal relevante makroøkonomiske indikatorer med tilhørende tærskelværdier, som skal give en indledende indikation på ubalancer. Kommissionen offentliggør værdier for de indikatorer, som udgør scoreboardet i en 'Alert Mechanism Report' (scoreboard-rapport), som skal vurdere indikatorernes udvikling i landene og identificere lande, som har ubalancer eller er i fare for at opbygge ubalancer. Kommissionen gennemfører efterfølgende en dybdegående analyse af lande, som vurderes, at have eller at være i fare for at få makroøkonomiske ubalancer. De dybdegående analyser skal udgøre et solidt grundlag for vurderinger af de pågældende landes ubalancer, herunder disses karakter og mulige implikationer. Kommissionens dybdegående analyser vil kunne give anledning til anbefalinger eller henstillinger fra Rådet om at korrigere ubalancerne (procedurens korrigerende del). For eurolande vil der være mulighed for sanktioner ved gentagen manglende efterlevelse af henstillinger eller indlevering af fyldestgørende handlingsplaner om at gennemføre tiltag med henblik på at korrigere ubalancerne.

Kommissionen har den 14. februar som led i implementeringen af den nye makroubalanceprocedure offentliggjort sin første scoreboard-rapport. Kommissionen gennemgår alle EU-lande (udover de fire, som er omfattet af programmer for finansiel assistance, Grækenland, Irland, Portugal og Rumænien) og udpeger konkret Belgien, Bulgarien, Danmark, Spanien, Frankrig, Italien, Cypern, Ungarn, Slovenien, Finland, Sverige og UK til en videre dybdegående analyse, idet disse lande vurderes potentielt at have væsentlige ubalancer eller være i risiko for at udvikle sådanne ubalancer. Rapporten påpeger – idet der er forskelle på tværs af landene - udfordringer i de udpegede lande i forhold til såvel interne som eksterne ubalancer, særligt høj gældssætning for økonomien som helhed, herunder offentlig og privat gæld, svækket konkurrenceevneudvikling samt store og vedvarende betalingsbalanceunderskud og faldende eksportmarkedsandele, høj nominel lønudvikling i sammenhæng med lav produktivitetsvækst mv. samt udfordringer i forhold til udviklingen på aktivmarkeder, herunder særligt boligmarkedet. Endelig vurderer Kommissionen ifølge rapporten, at der er behov for en horisontal analyse af de bestemmende faktorer og implikationer af store og vedvarende betalingsbalanceoverskud, herunder særligt i visse eurolande.

På ECOFIN den 21. februar præsenterede Kommissionen sin rapport. ECOFIN ventes at have en egentlig substansdrøftelse af rapporten og eventuelt at vedtage rådskonklusioner på rådsmødet den 13. marts med henblik på at komme med input til Kommissionens videre dybdegående analyser. Efterfølgende skal landene i ECOFIN - forventeligt på et af de sidste rådsmøder under dansk formandskab – drøfte og tage stilling til den videre håndtering af lande med væsentlige ubalancer,

herunder mulige anbefalinger og henstillinger efter forslag fra Kommissionen. Regeringen vil, som det er vanlig procedure, forelægge sagen for Folketingets Europaudvalg, når den er på dagsordenen for rådsmøderne.

Der kan i øvrigt henvises til forelæggelserne for Folketingets Europaudvalg af sagen om reformen af det økonomiske samarbejde i EU, herunder den nye makroubalanceprocedure. Der henvises særligt til samlenotat om scoreboardet til overvågning af makroubalancer oversendt den 1. april 2011, som er forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering. Der henvises endvidere til samlenotater i sagen forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg forud for ECOFIN den 13. juli 2010, ECOFIN 19. oktober 2010 og senest til forhandlingsoplæg 11. februar 2011. Samlenotat om den endelige aftale om reform af det økonomiske samarbejde blev forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN den 4. oktober 2011.

Rapportens overordnede analyse af Danmark

Danmark er et af de EU-lande, hvor Kommissionens rapport lægger op til en dybdegående analyse, idet Kommissionen overordnet peger på dels den svækkede konkurrenceevne, som hænger sammen med høj lønudvikling og svag produktivitetsudvikling, og som har ført til tab af eksportmarkedsandele, og dels den høje private bruttogæld, som er steget under boligprisboblen.

I forhold til konkurrenceevneudviklingen påpeger Kommissionen, at de nominelle lønstigninger har været høje i en periode med overophedning og lav produktivitetsudvikling. Betalingsbalancens løbende poster udviser meget betydelige overskud, særligt som følge af eksport af tjenesteydelser, indtægter fra eksport af olie og gas og indtægter fra udenlandske investeringer, mens Danmark i de senere år har tabt vareeksportmarkedsandele.

I forhold til den private bruttogæld peger Kommissionen på det høje niveau for den private sektors gæld, herunder særligt de private danske husholdningers bruttogæld i Danmark – uagtet at gælden modsvares af høje pensionsopsparinger mv. – og nævner, at boligprisboblen, hvis korrektion startede i 2007, var forbundet med stor vækst i kreditgivningen til den private sektor og yderligere stigning i den private gæld. Om end en tilpasning er i gang, vurderer Kommissionen, at niveauet for den danske private sektors bruttogæld er meget højt og over indikatorens tærskelværdi herfor (for 2010 angives et niveau herfor på 244 pct. af BNP, hvor tærskelværdien er 160 pct. af BNP). Dette kan ifølge Kommissionen indebære visse risici i forhold til udviklingen i konjunkturcyklen, herunder renteutvikling, inflation, indkomstbortfald mv.